

ИСТОРИЈСКИ АРХИВ УЖИЦЕ

**ИЗВЕШТАЈ О РАДУ
ЗА 2016. ГОДИНУ**

Ужице, фебруар 2017.

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ИСТОРИЈСКОГ АРХИВА ЗА 2016. ГОДИНУ

У години иза нас остају записане у делатности Архива, у извештају који следи, активности које редовно прате нашу делатност и догађаји који излазе из тог рама уобичајеног, те разликују ту годину од осталих. Навешћемо те „идентификаторе“ следећим редом:

Архив је био у обавези да пресели архивску грађу из депоа на Белој Земљи, из разлога промене намене коришћења земљишта и корисника тог простора. Са Беле Земље је пресељено (уз пратеће радње: чишћења, препакивања, обележавања...) око километар архивске грађе и смештено – уложено у нову зграду Архива. Напомињемо да се рад обављао у јако неусловним, слободни смо рећи и нехигијенским условима, а пошто је селидба „ушла“ и у зиму, по јако хладном времену. И упркос свему томе, Архив је преселио архивску грађу (осим једног фонда привредног субјекта) и објекат може предати другом кориснику.

Као претходни услов потребан за обављање овог посла, Архив је из сопствених прихода, уз сагласност оснивача, извршио набавку једног новог возила, типа теретно – pick up и то Fiat Fiorino.

Из сопствених прихода у претходној години финансирана је уградња електрогрејача у олуке зграде, како ће се спречило прокишњавање у објекат, што је био случај у време јаких мразева у претходним годинама.

Инсталиран је интерфон у Архив, односно разведена и уграђена интерфон мрежа, која нам, у одсуству вратарске и сличне службе, врши услуге обезбеђења објекта.

Извршена је изолације равне плоче изнад простора архивске библиотеке, која је прокишњавала.

За будуће потребе, конкурса за одређена наменска средства, сачињен је Елаборат енергетске ефикасности.

Извршено је комплетно уређење издвојених депоа у Севојну и Вољуцу. Од грађевинских радова реновиране су степенице испред депоа у Вољуцу (на услугу и МК Вољуца), као и недостајући тротоар на северном крилу Архива.

Архив је на пригодан начин, уз сарадњу са Српском православном црквом, обележио 160 година од рођења Николе Тесле.

Из прихода Архива финансиран је наставак опремања депоа на последњем нивоу зграде. Овим послом смо укупно до сада и једну четвртину тог депоа опремили клизним регалима.

Након непуних 30 година Архив је био, са Архивистичким друштвом Србије, коорганизатор Међународног архивистичког саветовања: „Валоризација архивске грађе“. Саветовање је одржано на Тари, у хотелу „Оморика“ у времену од 13-14. октобра. Саветовање је пратио и Зборних стручних радова. Од гостију из целог региона, укупно 220 учесника, истичемо и представнике Министарстава културе Словеније, Хрватске и Мађарске. Бројни дописи захвалности пристигли по окончаном Саветовању, говоре о позитивним утисцима свих учесника и гостију, што се тиче и самог Архива, као и ужичког краја и наших сарадника који су помогли у реализацији задатка.

Два јавна рада које је архив „добрио“ у претходној години омогућила су да се радно ангажује у Архиву седам, односно пет лица, без којих се није могло извршити пресељење документације са Беле Земље, нити њено улагање. Тиме су и Национална Служба за запошљавање и Град Ужице, као финансијери овог пројекта, постали активни, а посредни учесници у очувању, заштити и презентацији архивске грађе, као културне баштине.

Архив је конституисан као јединствена установа са службама:

I ЗАШТИТА АРХИВСКЕ ГРАЂЕ ВАН АРХИВА

II ЗАШТИТА АРХИВСКЕ ГРАЂЕ У АРХИВУ

1. Депо (преузимање архивских фондова и збирки, вођење евиденција и рад са корисницима)
2. Сређивање и обрада архивских фондова и збирки
3. Културно-просветна, образовна и пропагандна делатност
4. Микрофилмовање
5. Коришћење архивске грађе и библиотечког материјала
6. Архивска библиотека
7. Техничка заштита

III ОПШТИ ПОСЛОВИ

1 ЗАШТИТА АРХИВСКЕ ГРАЂЕ ВАН АРХИВА

Служба заштите архивске грађе и регистратурског материјала ван архива, у протеклој години спроводила је претежне активности вршећи надзор над грађом где су отворени стечајеви. Наравно, ту су и захтеви које су упућивале регистратуре, као и редовни прегледи регистратура школске провенијенције. Овде ће се изнети подаци о редовним активностима које Архив обавља у оквиру ове службе.

У току 2016. године служба је извршила 60 прегледа регистратура и то по општинама изгледа овако: Ариље 5, Бајина Башта 5, Ивањица 7, Косјерић 4, Нова Варош 6, Пожега 5, Прибој 4, Пријепоље 7, Ужице 11 и Чајетина 6. Након прегледа стекли су се услови да се изда 8 налога за сређивање и излучивање. У 31 регистратури пружена је стручна помоћ. Донето је 16 решења о излучивању безвредног регистратурског материјала.

ПРЕГЛЕД РЕГИСТРАТУРА ПО ОПШТИНАМА

Ред. бр.	ОПШТИНА	БРОЈ РЕГИСТРАТУРА		
		приоритетних	осталих	свега
1	Ужице	13	106	119
2	Ариље	5	17	22
3	Бајина Башта	5	27	32
4	Ивањица	5	36	41
5	Косјерић	4	17	21
6	Нова Варош	5	29	34
7	Пожега	5	31	36
8	Прибој	5	29	34
9	Пријепоље	5	43	48
10	Чајетина	4	24	28
УКУПНО		56	359	415

У току године служба је дала приоритет прегледу архивске грађе основних и средњих школа, где је извршено преко 50% прегледаних регистратура, опет са нагласком на школе које се налазе на сеоском подручју. Поред прегледа школских регистратура приоритет је дат контроли документације отворених стечајева. Нажалост, сведоци смо лоше праксе рада стечајних управника, где се показало да управници, обавезе према архивској грађи игноришу и предају документацију у несређеном стању, а има доста случајева када недостаје битна документације. Намера је да се последице оваквог поступања стечајних управника у доброј мери

сведу на минимум, тиме што ће се учесталије вршити надзор. Кључне замерке су то што се у стечајевима не придржавају се Стандарда број 8, Правилника о утврђивању националних стандарда за управљање стечајном масом (Сл. гл. РС, бр 13/2010). Приликом прегледа издају се налози и наравно, дају се сугестије, да се документација на правилан начин евидентира, а након тога и архивира. По овом основу издато је 10 налога. Наложене мере се односе како на грађу насталу до отварања стечаја, тако и на документацију која настаје у самом поступку стечаја.

И у току ове године у Архив су долазили непосредни извршиоци задужени за канцеларијско пословање из школа и других институција, у циљу једнодневне едукације по питању вођења основне евиденције, архивирања и заштите архивске грађе. У основне евиденције се не уписују предмети и акти у складу са правилницима о канцеларијском пословању. Неправилно се уносе подаци о заведеним актима, па се након стручне едукације могу видети позитивни ефекти оваквог стручне помоћи.

На основу евиденција које се воде код Агенције за привредне регистре ажурирају се и подаци о новим регистратурама. У сваком случају, примена старог Закона о култури, из 1994 године, ствара недоумице око праћења и заштите новооснованих регистратура које имају приватни капитал. Према нацрту новог Закона о архивима и архивској грађи овакве ствараоце не би требало пратити али они већ увелико стварају значајну количину грађе. Према овим случајевима архивска пракса се мора што пре изјаснити.

Припремљена је за преузимање и преузета архивска грађа од 16 стваралаца.

Преглед примљених фондова:

1. „Агротекс“ доо Ариље, 2000 – 2014, 2 м;
2. Предузеће за путеве и улице РЈ Компани ББ путевима ад Бајина Башта, 1972-2008, 2,40м.;
3. „Хабит Фарм“ ад Прилике бб, Ивањица, 1997-2010, 1,80м;
4. „Меркури Интернационал“ ад Ивањица, 2003-2010, 0,15м;
5. „Синтер“ ад у ликвидацији Ужице, 1959-2016, 12м;
6. „Ракета-Путнички саобраћај“ ад Ужице, 1965-2010, 18 м;
7. Штампарија „Димитрије Туцовић“ Севојно, 1971-2007, 7.80м;
8. Збирка рукописа Благоја Живковића, 0.08м.
9. Збирка рукописа и докумената породице Миладина и Драгутина Прљевића, 0,15м;
10. Матичне књиге цркве пожешке, рођених 1876-1915, 14 књига, умрлих 1904-1918, 2 књиге, **оригинал**;
11. Матичне књиге цркве годовичке, рођених 1874-1910, 6 књига, умрлих 1905 – 1915 1 књига, **оригинал**;
12. Матичне књиге цркве прилипачке, рођених 1872 – 1902, 4 књ, **оригинал**;
13. Матичне књиге цркве горњодобрињске, рођених 1874-1910, 5 књига, матичне књиге умрлих 1904- 1915, 1 књига, **оригинал**;

14. Матичне књиге цркве јелендолске, рођених 1881-1908, 1 књига, **оригинал**;
15. Матичне књиге цркве мокрогорске, рођених 1881-1915, 5 књига, умрлих 1904-1915, 1 књига, **копије**;
16. Матичне књиге цркве биоштанске, рођених 1888-1905, 13 књига, регистар матичне књиге рођених 1850-1911, 1 књига, умрлих 1904-1915, 2 књиге, **копије**;
17. Матичне књиге цркве стапарске, рођених 1905-1911, 1 књига, **копије**;
18. Матичне књиге цркве ужичке, рођених 1900-1914, 5 књига, **копије**.
19. Фотографије из колекције породице Ћатић из Карана (2000 фот.)
20. Фотографије из колекције Предрага Ковачевића.

II ЗАШТИТА АРХИВСКЕ ГРАЂЕ У АРХИВУ

1. ДЕПО (пријем архивске грађе, вођење евиденција, услуге корисницима)

а) Преузета је архивска грађа и регистратурски материјал 18 регистратура и физичких лица (подаци о регистратурама наведени у Служби заштите архивске грађе ван архива).

С обзиром да преузета грађа није била регистратурски сређена, извршено је сређивање, обележавање и одлагање у архивске полице.

б) У централни депо у Жичкој улици пресељена је, доведена у поредак и уложена комплетна архивска грађа (ДПО, СИЗ, привреда, правосуђе) из депоа на Белој Земљи, а сређивана је и на одговарајуће место уложена грађа фондова који су били привремено одложени у централном депоу.

в) У складу са важећим прописима вођене су евиденције о архивској грађи – Општи инвентар, Књига пријема архивске грађе, Сумарни инвентар, Инвентар микрофилмотеке, Регистар архивске грађе, Досијеа фондова.

г) На захтев правних и физичких лица издато је 1492 уверења (преписа, фотокопија) о чињеницама садржаним у архивској грађи. У овом периоду био је повећан број захтева за податке о стажу и личном доходу, које су странке упутиле по тражењу *Републичког фонда ПИО – Филијала Ужице*, као и њихових испостава, на које је углавном позитивно одговорено. Примљен је и велики број захтева за проналажење докумената везаних за реституцију на које је у великој мери, а у складу са сачуваношћу архивске грађе, позитивно одговорено.

г) На сређивање и обраду издато је 10 фондова.

2. СРЕЂИВАЊЕ И ОБРАДА АРХИВСКИХ ФОНДОВА И ЗБИРКИ

У оквиру планираних послова у овом периоду, на сређивању и обради архивске грађе фондова и збирки рађено је на:

А. Сређивање архивске грађе:

Окружни народни одбор-Титово Ужице 1944–1947

(1944–1947) 28 кут. 1,27 м

- класификација по одељењима;
- систематизација архивске грађе: читање докумената, формирање предмета, успостављање поретка докумената унутар предмета, исписивање кратког садржаја на кошуљци, издвајање безвредног регистратурског материјала за излучивање, пописивање докумената за лечење, израда привременог унутрашњег описа архивске грађе у кутији, хронолошко сређивање у оквиру кутије, израда спољњег описа –стикете.

Основна школа Миланца – Опаљеник 1833–1953

5 кут. 0,60 м.

- систематизација архивске грађе: убацивање предмета у кошуљци, исписивање садржаја на кошуљци, хронолошко сређивање, фолијација

Удружење занатлија среза црногорског - Косјерић 1919-1950

7 кут. 0.60 м.

- систематизација архивске грађе: убацивање предмета у кошуљци, исписивање садржаја на кошуљци, хронолошко сређивање, израда унутрашње листе.

Општина пожешка - Пожега 1839-1918

2 кут. 0,16 м

- разврставање накнадно идентификоване архивске грађе, општина Пожега, Бакионица, Врањани, Годовик, Горобиље, Добриња, Злакуса.
- систематизација архивске грађе Општине Пожега: стављање предмета у кошуљци, исписивање садржаја на кошуљци, хронолошко сређивање.

Збирка фотографија (1876-)

- идентификација фотографија
- израда и допуна легенди појединих фотографија

- стављање фотографија на картон и исписивање садржаја, убацивање у заштитну фолију.

(Укупно: 200 ком.)

- пријем нових фотографија (дародавци Драгољуб Ћатић, село Каран и Предраг Ковачевић из Ужица)
- преглед новопримљених фотографија,
- разматрање и прелиминарна процена вредности понуђених фотографија.
- разврставање фотографија на групе,
- класификација фотографија на групе и подгрупе према тематици,
- издвајање фотографија за излучивање (враћање дародавцу),
- ревизија

Укупно примљено и прегледано: 6351 фотографија
Издвојено за збирку: 1999 фотографија
Предложено за излучивање/враћање дародавцу:
4352 фотографије

Збирка Varia

- Издвојена документа из збирке која су коришћена за изложбе, враћена у кутије. Сачињен списак докумената која могу да се прикључе личним фондovima.

Збирка Плаката 1990-2014

- обрада садржаја плаката
- уношење података у рачунар

Укупно: 47 плаката

Б. Обрада сређене архивске грађе

Општина пожешка - Пожега (1839-1818) 7 кут. 0,32 м.

Сумарни инвентар

- ревизија документације фонда (исписивање садржаја на кошуљици, пресигнирање)
- израда спољашњег описа на кутији - етикета
- урађене унутрашње листе као јединице сумарног инвентара

Ужичка трговачка омладина – Ужице (1889-1949) 47 стр.

Аналитички инвентар

3. ПРИКУПЉАЊЕ И ОБРАДА МЕМОАРСКЕ ГРАЂЕ

У току 2016. године урађена је замена фасцикли 56 инвентарних јединица мемоарске грађе, а за потребе корисника издате су 53 инвентарне јединице мемоарске грађе.

4. ТЕХНИЧКА ЗАШТИТА

Због недостатка финансијских средстава, као и малог капацитета радионица за рестаурацију и конзервацију и даље остаје нерешен проблем заштите, лечења и конзервације оштећене архивске грађе, а нарочито старих црквених матичних књига (рођених, венчаних и умрлих).

Од библиотечког материјала укоричено је: „Службени гласник“ (14 књ.), „Вести“ (2 књ.), „Ужичка недеља“ (1 књ.), „Службени лист Града Ужица“ (2 књ.), „Гласник“ (12 књ.), „Бранич“ (22 књ.), „Борба“ (5 књ.), „Коло“ (5 књ.), „Пољопривредне новине“ (2 књ.), Сељачки буквар“ (3 књ.), „Привредник“ (1 књ.), „Народни гласник“, „Ужичке новине“, „Ужички глас“ (1 књ.), „Народна просвета“ (4 књ.), „Календар занатлија“ (3 књ.), „Државни календар Краљевине Србије“ (3 књ.), Јован Цвијић: „Балканско полуострво и југословенске земље“, „Неколико проматрања о етнографији Македонских Словена“, „Насеља српских земаља књига VIII“ (3 књ.)

5. КУЛТУРНО-ПРОПАГАНДНА И ОБРАЗОВНА ДЕЛАТНОСТ

Извршавајући обавезу да као посебан вид заштите архивске грађе публикује своје сређене фондове и збирке, као и архивску грађу која се налази у другим архивима, а односи се на ужички крај, Архив је штампао:

- *Историјска баштина* број 25;
- Жељко Марковић, *Цариградски мemento* (друго издање)
- Александар Савић, *Ужички округ 1947-1963. године*
- Милан Смиљанић, *Узгреднице*
- Михаил Иљин, *Сунце на столу* (репринт)
- Жељко Марковић, *Ужице 1941-1945* (каталог изложбе)

ИЗЛОЖБЕ, ПРОМОЦИЈЕ, ТРИБИНЕ, ПОСЕТЕ

Изложбе

- 26. јануар 2016. године у Зворнику, у ОШ „Свети Сава“ отворена је изложба књига ужичких издавача, коју су организовали Архив Републике Срп-

ске и Архив града Ужица. Овом приликом Жељко Марковић и др Александар Савић представили су књиге и часописе ужичког Архива, Народне библиотеке и Народног музеја које су посвећене обележавању стогодишњице Великог рата.

- 4. фебруара у Галерији у Бајиној Башти отворена је изложба „Ужичани у врху власти Србије и Југославије 1815 – 2015“ аутора др Александра Савића. Организатори изложбе су Установа „Култура“ из Бајине Баште и Историјски архив из Ужица. На отварању су говорили Јован Ђурић, директор Установе „Култура“, Жељко Марковић, директор Историјског архива и аутор изложбе. Изложбу је отворио начелник Златиборског округа Димитрије Пауновић.
- 2. марта у оквиру обележавања дана града Косјерића, Архив је у сарадњи са Народном библиотеком представио изложбу „Ужичани у врху власти Србије и Југославије 1815-2015“. Изложбу је отворио Душко Ђорђевић, начелник Општинске управе општине Косјерић.
- 1. априла поводом Дана Пожеге у Галерији Културног центра отворена је изложба „Ужичани у врху власти Србије и Југославије 1815-2015“. На отварању су говорили в.д. директора КЦ Срђан Стевановић, директор ИАУ Жељко Марковић, аутор др Александар Савић, а изложбу је отворио председник Скупштине општине Пожега Дејан Јовановић.
- 19. мај отворена је изложба фотографија из приватне збирке Предрага Ковачевића „Ужице 1941-1945. године“, аутора Жељка Марковића, изложбу је отворио градоначелник Тихомир Петковић.
- 21. мај - И ове године Историјски архив у Ужицу учествовао је у манифестацији **НОЋ МУЗЕЈА**, која је била одржана у целој Србији. Посетници су могли да погледају изложбу „Ужице 1941-1945“.
- 27. мај – у оквиру традиционалне манифестације "Мајски дани културе", коју организује Народна библиотека Ариље, отворена је изложба „Ужичани у врху власти Србије и Југославије 1815-2015“. На отварању су говорили: директорка Библиотеке Јелисавета Лазић, директор Архива Жељко Марковић, аутор др Александар Савић, а изложбу је отворио заменик председника Општине Ариље Бранко Вукајловић. Отварању је присуствовао и бивши министар Дојчило Радојевић.
- 28. јун. поводом дана Библиотеке „Љубиша Р. Ћенић“, отворена је изложба „Ужичани у врху власти Србије и Југославије од 1815. до 2015. године“. На отварању су говорили: директорка библиотеке Снежана Ћенић, директор Архива Жељко Марковић, аутор др Александар Савић, а отворио ју је заменик председника Општине Чајетина, Арсен Ђурић. Овом приликом додељена је захвалница Историјском архиву.
- 7. октобра поводом обележавања Дана Града Ужица, отворена је изложба „Даворин Јенко“. На отварању су говорили Жељко Марковић, директор Архива, Немања Нешић, заменик градоначелника, др Андреј Неред, заме-

ник директора Историјског архива Републике Словеније и Александар Статомовић, заменик управника београдског Народног позоришта. Изложбу је отворио Горан Криж, економски саветник у амбасади Републике Словеније у Београду.

- 1. децембар у Изложбеном салону Архива отворена изложба и одржано предавање „Ваљево град болница (1914-1915)“, аутора др Влада Кривошејева. Изложбу је отворила директорка болнице Јелена Раковић.

Промоције

- 23. фебруар у Београду, у сарадњи са Удружењем Ужичана у Београду, промовисана су два издања Архива: *Мемоари Сима С. Поповића* и *Јунаци Карађорђевог звезда из ужичког краја*. Књиге су промовисали Жељко Марковић и др Александар Савић. Председник Удружења Ужичана др Милош Туцовић захвалио се Архиву и најавио да ће се сарадња наставити и у наредном периоду.
- 22. априла у Изложбеном салону архив одржана је промоција Историјске баштине број 24. На промоцији су говорили директор Архива Жељко Марковић, уредник др Александар Савић, а промотер је био др Илија Мисаиловић.
- 20. мај у Градском културном центру организована је промоција издања Архива и Музеја, „Јунаци Карађорђевог звезда из ужичког краја“ и „Мемоари Сима Поповића“. Књиге су представили др Александар Савић и Радивоје Папић. Одабране текстове читали су ученици Економске школе Алекса Ршумовић и Давид Цвијовић.
- 31. маја у Архиву је одржана промоција хронике села Стрмова, „Стрмово – село поред Дрине“, аутора Митра Јосиповића. О књизи су говорили Обрад Додић, професор Марко Ковачевић и аутор. У програму је наступила и певачка група „Сложна браћа“ из Својдруга.
- 7. јула, на Ивањдан, у порти цркве Светог Марка представљена је књига Михаила Иљина „Сунце на столу – приче о осветљењу ...“ која је штапана као репринт издање поводом обележавања 160 година од рођења Николе Тесле. Програм је водио др Александар Савић, а књигу су представили директор Архива Жељко Марковић, проф. др Видоје Миловановић, и Милић Драговић протојереј ставрофор.
- 16. септембара у Свечаној сали градске општине Севојно представљене су два издања Архива: „Носиоци Карађорђевог звезда ужичког краја“ и „Мемоари Сима Поповића“, у организацији Удружења пензионера и Удружења потомака ратника 1912-1918. године. О књигама су говорили др Александар Савић, Жељко Марковић и представник организатора. Промоцији су присуствовали и представници удружења из Пожеге, Косјерића и Чајетине.

- 26. октобра на Сајму књига у Београду, у оквиру промоције ужичког издаваштва представљена је књига др Александра Савића „Ужички округ 1947-1963. године. О књизи је говорио Радивоје Папић.
- 8. новембра у Читалишту Народне библиотеке, у оквиру пратећег програма XXI Југословенског позоришног фестивала, у организацији Архива, представљена је књига драмских дела Лауре Папо Бохорете, чији је издавач Хисторијски архив Сарајево. Књигу су представили Севдалија Гушић и Стеван Миловановић.

Трибине

- 17. марта у Гимназији „Свети Сава“ у Пожеги организована је Трибина: „Ужички крај и Пожега у Првом светском рату“ и представљање два издања Архива *Мемоари Сима С. Поповића и Јунаци Карађорђевог звезде ужичког краја*. Трибину су организовале Историјска и Ликовна секција. Ученици су читали одабране текстове који су били пропраћени визуелним приказом, а говорили су и Жељко Марковић и др Александар Савић.
- 31. марта на Факултету политичких наука у Београду одржана је Трибина: „Ужичани у врху власти Србије и Југославије 1815-2015“. Трибину је организована Унија студената Ужица. Поздравну реч имао је Јовиша Ћировић, председник Студентског парламента ФПН, а Радован Новаковић је говорио испред Управног одбора Уније студената Ужица. Након тога обратио се Жељко Марковић, директор Архива, који се осврнуо на историјат и значај установе и нагласио да ће увек подржавати сарадњу са студентима и Ужица и њиховим организацијама. Предавање на тему, одржао је др Александар Савић.

Посете

- 19. април – обележен је Имендан града Краљева, коме су присуствовали преставници наше Установе – директор Жељко Марковић и Драган Кнежевић.
- Од 20. до 24. априла одржана је „Недељу Архива.“ Ђаци ужичких основних и средњих школа били у могућности су да се упознају са Архивом као институцијом и организацијом и радом архивских служби. Презентацију су припремили Александар Савић, Зорица Арнаутовић и Немања Спаловић.
- 12. мај 2016. године Архив су посетили студенти Географског факултета у Београду. Рад Архива и његова издања представили су др Александар Савић и Немања Спаловић. Студенти су погледали изложбу "Ужичани у врху власти Србије и Југославије 1815-2015", обишли читаоницу и депое Архива, упознавајући се са начином рада архивских служби.

- 16. маја одржана је Комеморација поводом смрти Миодрага Глушчевића. У име установе говорио је директор Жељко Марковић, а о животу и раду професора Глушчевића др Александар Савић.
- 23. децембра Архив су посетили наставници и ученици ОШ „Петар Лековић“ из Пожеге. О раду Архива и фондовима које Архив чува говорили су Александар Савић, Немања Спаловић и Зорица Арнаутовић.

Међуархивска и сарадња са другим институцијама

У овом периоду представници Архива су присуствовали отварању изложби у архивима на територији Србије. Учествовали су и у раду Извршног одбора Архивистичког друштва Србије.

Остварена је сарадња са основним и средњим школама. Професори и ученици присуствовали су промоцијама и изложбама које је Установа организовала. Поред тога ученицима је одржано неколико предавања везаних за историјат Архива, значај писаних историјских извора и неговоње завичајне културне баштине.

Поред тога, ученицима и студентима пружена је стручна помоћ приликом израде матурских, семинарских, мастер и докторских радова.

Своје стручне радове запослени Архива, објављивали у стручним часописима: *Историјска баштина, Ужички зборник, Изворник, Архивски гласник, Архивска пракса и листу Вести.*

Архивистичко друштво Србије

24. мај – у Београду је одржана Скупштина Архивистичког друштва Србије; тема састанка је била: Организација Међународног архивистичког саветовања на Тари. Присуствовао: Мирослав Дучић, архивски саветник, председник АДС.

14. јул – састанак Подружнице Архива Јагодине, Крагујевца, Крушевца, Краљева, Новог Пазара, Ужица и Чачка у Ужицу; тема: Актуелна питања поводом примене новог Закона о управном поступку, са посебним освртом на чл. 103.

1. септембар – У Архиву Србије, у Београду, одржан је састанак Организационог одбора Међународног архивистичког саветовања *Тара 2016*, присуствовали: директор Жељко Марковић и Мирослав Дучић, председник АДС.

НАГРАДА „МИЛЕ ЧАРАПИЋ“

Маја 2016. у Ужичкој гимназији уручена је награда “Миле Чарапић” која се додељује за најбољи матурски рад на тему из завичајне историје. Награду је добила ученица Маја Грбић, а тема рада је *Пријеполска битка*.

6. АРХИВСКА БИБЛИОТЕКА

У протеклој години, библиотечки послови су се углавном одвијали у оквиру набавке и допуњавања библиотечког фонда, евидентирању, инвентарисању приспелог библиотечког материјала и услуга корисницима.

У току године библиотечки фонд је допуњен публикацијама из области историје Србије и ужичког краја, архивске теорије и праксе као и публикацијама општег карактера. Укупно је приновљено 100 књига, 35 часописа и 14 каталога и 13 брошура.

Све приновљене књиге и часописи уведене су у књигу инвентара.

Библиотека је редовно примала: "Вести", "Ужичка недеља", Службени гласник РС; Службене листове РС и Службени лист Града Ужица, а повремено и „*Бажинобаштанске*“ новине.

7. КОРИШЋЕЊЕ АРХИВСКЕ ГРАЂЕ И БИБЛИОТЕЧКОГ МАТЕРИЈАЛА

У читаоници Архива коришћена је архивска грађа и библиотечки материјал, пружана помоћ кад су у питању стари и нечитки текстови. Вођене су одговарајуће евиденције о истраживачима и даване потребне информације о стању и садржају архивских фондова и библиотечког материјала.

Укупно је услужено 130 истраживача – корисника (у 479 истраживачких дана) архивске грађе и 972 корисника библиотечког материјала. На коришћење је издато 71 архивских фондова и збирки и то: Начелство округа ужичког, Градско поглаварство града Ужица; **Начелства срезова:** ужичког, пожешког, златиборског, нововарошког, моравичког и рачанског; **Општине:** ужичка, остатичка и каранска; Окружни народни одбор Т. Ужице; **НОС:** Ивањица; **СО:** Ужице, Чајетина, Ивањица, Б. Башта, Ариље, Н. Варош; **НОО:** Радобуђа и Равни; **МНО:** Шареник; **матичне књиге** (рођених, венчаних и умрлих) **црква:** Бреково, Бјелуша, Косјерић, Брезова, Миланца, Каран, Гостиље, Сирогојно, Мачкат, Ужице, Севојно, Годовик, Стапари, Ивањица, Субјел, Г. Добриња, С. Река, Горобиље, Биоска, Негбина, Н. Варош, Б. Река, Прилипац, Чајетина; Окружни суд Н. Пазар; Окружни суд Ужице; Општински суд Чајетина; Срески суд Ужице; Срески суд Чајетина; Учитељска школа Ужице; Нижа гимназија Пожега; Нижа приватна гимназија Ивањица; Државна грађанска школа Ивањица; Женска занатска школа Ивањица; **Основне школе:** "М. Кушић" Ивањица, Луке, Шуме и Миланца – Опаљеник; ГП "Златибор"; "Јасен" – Бродарево; СККСК Пожега; ОК СОО Ариље; Савез организација за физичку културу среза Т. Ужице; **лични и породични фондови:** Милан Смиљанић; Милош и Алекса Борисављевић; Малиша Стефановић и Милета Милић; **збирке:** варија, фотографија, плаката и картотека изгинулих.

На коришћење је издато 1002 књига, 998 часописа и 750 годишта новина.

Архивска грађа и библиотечки материјал коришћени су за писање хроника села, монографија школа и познатих породица, магистарских, дипломских и семи-

нарских радова у школама и на факултетима, породичних родослова, као и за припремање изложби у Архиву и другим сродним установама.

Инвентаре који су у дигиталном облику истраживачи су користили на рачунару који је инсталиран у читаоници, а доступан им је био и интернет.

8. САВЕТОВАЊА И СЕМИНАРИ

Запослени у Историјском архиву и у овом периоду, учествовали су у раду саветовања и семинара, у циљу унапређења архивске струке.

9. јун – на прослави поводом 60 година Згодовинског архива Цеље, били су директор Жељко Марковић и Мирослав Дучић, као представник АДС.

29 – 30. Септембар – одржано је Међународно саветовање архивских радника *Архивска пракса 2016*, у Тузли, директор Жељко Марковић, као аутор изложбе *Ad acta*, којом је отворено саветовање и Мирослав Дучић, председник АДС.

13 – 14. октобар – одржано је Међународно архивистичко саветовање *Tara 2016*, у Хотелу Оморика на Тари, под покровитељством Министарства културе и информисања Републике Србије, у организацији Архивистичког друштва Србије и Историјског архива Ужице; тема: *Вредновање архивске грађе*.

19. октобар у Народној библиотеци организован је семинар на тему „Ауторско право у библиотечко – информационој делатности“. Семинару су присуствовали Весна Прљевић и Александар Савић.

9. СТРУЧНО ВЕЋЕ

У 2016. години одржано је осам седница Стручног већа на којима се разговарало о свим питањима од значаја за унапређење архивске делатности. Разматрани су и усвојени Извештај о раду Историјског архива за 2015. годину, Извештај о раду Стручног већа за 2015. годину, Програм рада Архива за 2017. годину, План рада Стручног већа за 2016. годину. Осим тога, презентовани су закључци и информације са саветовања у земљи и иностранству на којима су учествовали запослени и тиме се долазило до нових сазнања о актуелним темама из архивистике. Договарало се о пријему, смештају и пресељењу архивске грађе из депоа ван Архива. Разматрани су и предлози у вези размене изложби са архивима у Србији и у окружењу.

10. УПРАВНИ И НАДЗОРНИ ОДБОР

У овом периоду одржано је 5 седница Управног одбора и 1 седница Надзорног одбора, на којима су усвојени: Извештај о раду Историјског архива и Финансијски извештај за 2015. годину, Извештај о извршеном попису имовине и обавеза Историјског архива Ужице са стањем на дан 31.12.2015. године Финансијски план

за 2016. годину, Измене и допуне Финансијског плана Историјског архива за 2015. годину, Правилник о ближем уређивању поступка јавне набавке у Историјском архиву Ужице, Одлука о расписивању конкурса за избор директора Историјског архива Ужице, Предлог Скупштини Града кандидата за избор директора Историјског архива Ужице по објављеном конкурсy, Одлука о отуђивању путничког возила ZASTAVA 101, Одлука о измени Плана рада за 2016. годину, Измене и допуне Финансијског плана Историјског архива за 2016. годину, Одлука о уступању стакала за изложбу народном музеју Ужице по Уговору о поклонy, Измене Правилника о условима и начину коришћења службених возила Историјског архива Ужице, Одлука о отпису потраживања од Фонда ПИО; разматрана су и друга питања од значаја за рад Установе.

III ОПШТИ ПОСЛОВИ

Ова служба обављала је административне, дактилографске, финансијско-материјалне и персоналне послове.

1. ПИСАРНИЦА

а) Пријем и отпремање поште; вођење: деловодног протокола, евиденције јавних набавки, књиге рачуна, књиге за место, регистар уверења, евиденција публикација; архивирање предмета; фотокопирање докумената и осталог потребног материјала.

б) Дактилографски послови – куцање текстова за издавачку делатност, као и за друге потребе.

в) Курирски послови – доношење и разношење поште.

2. ФИНАНСИЈСКО-МАТЕРИЈАЛНИ ПОСЛОВИ

а) Израда годишњег финансијског плана, годишњег финансијског извештаја, тромесечних извештаја, завршног рачуна, статистичких извештаја; вођење Регистра запослених; уношење података у «РИНО» програм; обрачун и исплата зарада и других примања; контирање и књижење; налози за банку; излучивање финансијске документације доспеле за излучивање и израда записника о томе; књиговодствено-финансијски послови синдикалне организације Историјског архива Ужице и остали књиговодствено-финансијски послови.

б) Персонални послови – издавање потврда радницима, израда решења за годишњи одмор, обрада обрасца М-4, пријава и одјава радника, вођење евиденције одсуствовања и сл.

в) На основу обавеза које проистичу из Закона о јавним набавкама, Комисија за јавне набавке, формирана одлуком директора, у протеклој години спровела је 1

